

**gemeente
Schiedam**

Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit in Schiedam

Privacyprotocol

April 2019

Versiebeheer

April 2019

Gemeente Schiedam, team Veiligheid en Crisisbeheersing

Voor vragen en/of informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van team Veiligheid en Crisisbeheersing van de gemeente Schiedam via telefoonnummer 14010

Inhoudsopgave

Privacy protocol ‘Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit in Schiedam’	5
Artikel 1 begripsbepalingen	5
Artikel 2. Doel aanpak ondermijnende criminaliteit	6
Artikel 3. Doel van protocol	7
Artikel 4. Verwerkingsverantwoordelijke	7
Artikel 5. Grondslag voor de verwerking	7
Artikel 6. De verwerkte persoonsgegevens	7
Artikel 7. Categorieën van ontvangers	8
Artikel 8. Beheer	8
Artikel 9. Beveiliging van persoonsgegevens	8
Artikel 10. Bewaartermijn	8
Artikel 11. Rechten van betrokkenen	9
Artikel 12. Fase 1 van het protocol	9
Artikel 13. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 1	9
Artikel 14. Weging signaal en vervolgstap in fase 1	9
Artikel 15. Informeren betrokkene in fase 1	9
Artikel 16. Fase 2 van het protocol	10
Artikel 17. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 2	10
Artikel 18. Weging signaal en vervolgstappen fase 2	10
Artikel 19. Informeren betrokkene	11
Artikel 20. Fase 3 van het protocol	11
Artikel 21. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 3	11
Artikel 22. Weging signaal: het gemeentelijk casusoverleg in fase 3	11
Artikel 23. Afsluiten casus en bewaartermijn	12
Artikel 24. Informeren betrokkene	12
Leeswijzer	13
Noodzaak aanpak ‘Ondermijning’	15
1. Problematiek	15
2. Doel (bestuurlijke en geïntegreerde) aanpak ‘Ondermijning’	16
3. Doel van dit protocol	17
4. Indicatoren en werkwijze signaalanalyse	17
5. Fases van dit protocol	17
6. Evaluatie van dit protocol	18
Bijlage 1. Schematische weergave van het protocol	19
Bijlage 2. Checklist ten behoeve van beoordelingskader Ondermijning20	
Stap 1	20
Algemeen	20
Mensenhandel, -smokkel en uitbuiting (o.a. illegale prostitutie)	20
Georganiseerde hennepteelt/drugs(-handel)	20

Fraude in de vastgoedsector	20
Misbruik in de vastgoedsector	21
Fraude en/of witwassen en daaraan gerelateerde vormen of andere vormen van financieel- economische criminaliteit	21
Openbare inrichtingen	21
Stap 2	21
Stap 3	22
Algemeen	22
Loverboys: minderjarigen (< 18 jaar)	24
Financiering	24
Financiering	25
Financiering	27
Koop/verkoop	27
Koop/verkoop	28
Gebruik/exploitatie van een pand	28
Gebruik/exploitatie van een pand	29

Bijlage 3 Categorieën van verwerkte gegevens behorend bij artikel 5 Privacy Protocol	31
---	----

Privacy protocol ‘Bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit in Schiedam’

Het college van burgemeester en wethouders van Schiedam en de burgemeester van Schiedam, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Gelet op het bepaalde in de Algemene Verordening Gegevens Bescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming;

Overwegende dat van gemeenten meer verwacht wordt in de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit regionaal in het kader van de RIEC-samenwerking alsmede lokaal in het kader van de eigen taakuitvoering (niet-faciliteren van criminaliteit), is dit protocol ondersteunend in de aanpak van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Voor een effectieve aanpak van deze ondermijnende activiteiten (en mogelijk georganiseerde criminaliteit) is een geïntegreerde bestuurlijke aanpak binnen de gemeente een noodzakelijk vereiste;

De aanpak ondermijning dient met inachtneming van wet- en regelgeving op het gebied van privacy plaats te vinden (de AVG en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming). Dit protocol bevat de benodigde waarborgen om dit te realiseren;

BESLUIT:

Vast te stellen:

Artikel 1 begripsbepalingen

- a. AVG
De Algemene Verordening Gegevens Bescherming;
- b. Betrokkene
Degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft;
- c. Bestand
Als bedoeld in artikel 4 aanhef en onder 6 van de AVG;
- d. Casusoverleg
Een gemeentelijk casusoverleg dat op het signaaloverleg en het vervolgonderzoek kan volgen. Team Veiligheid en Crisisbeheersing voert de regie over het gemeentelijk casusoverleg waarbinnen een plan van aanpak wordt opgesteld. Dit is de start van fase 3 van het protocol;
- e. Gelegenheidsstructuren
Een gelegenheid en/of een opeenstapeling van gelegenheden welke zich voordoen in de bestuurlijke, maatschappelijke en zakelijke omgeving die faciliterend werken voor het plegen van bestuursrechtelijk of strafrechtelijk of civielrechtelijk te sanctioneren gedragingen en waarin personen samenwerken die deze gedragingen faciliteren;
- f. Hit
Als van een persoon signaal-relevante gegevens in een bronbestand van een gemeentelijk onderdeel voorkomen, is sprake van een ‘hit’: de betrokken persoon/bepaalde info is bekend

- binnen de gemeente in het kader van onrechtmatigheden dan wel maatschappelijke bedreigingen;
- g. Ondermijnende criminaliteit
Misdadaverschijnselen met een maatschappij ondermijnend karakter, die tot stand zijn gekomen in samenwerking tussen personen en worden gepleegd met het oog op het gezamenlijk behalen van financieel of materieel gewin. Ondermijnende criminaliteit is vooral een economisch gedreven maatschappelijk fenomeen waarbij de verwevenheid van de onderwereld met en de ontwrichting van de bovenwereld een belangrijk kenmerk is;
 - h. Plan van aanpak
Door een gemeentelijk onderdeel of in gezamenlijkheid van gemeentelijke onderdelen schrijven van een plan van aanpak ten behoeve van de uitvoering van de op van toepassing zijnde wettelijke instrumenten om ondermijnende criminaliteit te doen staken;
 - i. Privacyprotocol RIEC
Het Privacy protocol behorende tot en deel uitmakende van het RIEC-convenant.
 - j. RIEC
Regionaal Informatie en Expertise Centrum Rotterdam;
 - k. RIEC-convenant
Het Convenant ten behoeve van de Bestuurlijke en Geïntegreerde Aanpak Georganiseerde Criminaliteit, Bestrijding Handhavingsknelpunten en Bevordering Integriteitsbeoordelingen;
 - l. Signaal
Aanwijzing(-en) van één of meerdere professionals en/of burgers dat bepaalde handelingen, gedragingen en/of situaties mogelijk verband kunnen houden met (verschijningsvormen van) ondermijnende activiteiten. Met een signaal wordt ook bedoeld: (een cluster van) signalen of een (cluster van) melding(-en) die zien op een zelfde ondermijnende activiteit;
 - m. Signaaloverleg
Overleg na tweede weging van signaal van de desbetreffende gemeentelijke onderdelen die een hit op een signaal hebben;
 - n. Verwerkingsverantwoordelijke
de verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 4 lid 7 van de AVG;
 - o. De wet
de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 2. Doel aanpak ondermijnende criminaliteit

Het doel van deze aanpak is om binnen het grondgebied Schiedam door middel van samenwerking:

- a. ondermijnende criminaliteit te signaleren en te analyseren;
- b. voorkomen dat de overheid ondermijnende criminaliteit (onbewust) faciliteert;
- c. vroegtijdig kunnen signaleren en interveniëren middels een bestuurlijke aanpak;
- d. voorkomen van onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen veroorzaakt door criminele activiteiten. Het gaat bij deze aanpak om personen/netwerken die binnen Schiedam actief zijn in illegale en of onrechtmatige activiteiten waarbij:
 - i. de overheid mogelijkheden heeft om de rechtmatige situatie te herstellen/ dan wel onrust weg te nemen en/of;
 - ii. criminaliteit waarbij de overheid (onbewust) mogelijk faciliteert. Tevens draagt een goede informatiepositie van gemeente bij aan de voorfase van de RIEC-samenwerking en is een volgende stap in onze bestuurlijke aanpak.

Artikel 3. Doel van protocol

De bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit dient met inachtneming van wet- en regelgeving op het gebied van privacy plaats te vinden. Dit protocol beoogt de benodigde waarborgen daarvoor te bieden en verantwoording daarover af te leggen. Zodoende is dit protocol in een drietal fases ingericht, zodat de gegevensverwerking beperkt wordt tot hetgeen noodzakelijk is voor het doel waarvoor ze worden verwerkt. Dit protocol biedt een betrokkene inzicht in de wijze waarop de gemeente Schiedam bij deze aanpak zijn/haar persoonsgegevens verwerkt en met welk doel dat gebeurt. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de belangrijkste privacybeginselen als genoemd in artikel 5 van de AVG.

Artikel 4. Verwerkingsverantwoordelijke

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit en de in verband daarmee aan te leggen bestanden. Betrokkenen kunnen zich tot het college richten voor de uitoefening van hun rechten die voortvloeien uit de AVG.

Artikel 5. Grondslag voor de verwerking

De grondslag voor de gegevensverwerking in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit is voorsnog niet gelegen in een formeel wettelijke taak, maar in de bestuurlijke opdracht van het kabinet om tot een versterking van de aanpak van de ondermijnende criminaliteit te komen. Voor haar activiteiten is de georganiseerde criminaliteit aangewezen op lokale infrastructuren en faciliteiten. De bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit Schiedam biedt een belangrijk instrument om op lokaal niveau in te grijpen, om de veiligheid, leefbaarheid en het behoud van de democratische rechtsstaat te waarborgen.

Artikel 6. De verwerkte persoonsgegevens

1. Van de melders worden uitsluitend de in het signaal opgenomen persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van communicatie met de melder.
2. Van de personen over wie wordt gemeld, worden gegevens verwerkt zoals benoemd in de Bijlag 3 'categorieën van verwerkte gegevens' behorend bij dit protocol. De verwerking van de gegevens worden uitgevoerd via een geautomatiseerd proces. De gegevens worden in een beschermd bestand verwerkt of bewaard.
3. De in het tweede lid bedoelde persoonsgegevens worden gebruikt voor:
 - a. afhandeling van het signaal, overeenkomstig artikel 14 van het protocol, of
 - b. het (mono- of multidisciplinair) oppakken van het signaal binnen de eigen kaders door de gemeentelijke onderdelen, of;
 - c. de verdere aanpak van ondermijning onder regie van het team Veiligheid en Crisisbeheersing of;
 - d. het verstrekken van het signaal binnen het RIEC, overeenkomstig artikel 18 van het protocol.

Artikel 7. Categorieën van ontvangers

Voor zover noodzakelijk voor de in artikel 2 genoemde doelen, kunnen gegevens (signaal en aanvullingen uit open bronnen, (zie Bijlage 3, voorbeelden van open bronnen) worden:

- a. verstrekt aan gemeentelijke onderdelen ten behoeve van een plan van aanpak, voor zover deze gegevens voor een welbepaald omschreven doel worden verwerkt, of;
- b. verstrekt binnen het RIEC.

Artikel 8. Beheer

1. De teammanager van team Veiligheid en Crisisbeheersing van de gemeente Schiedam is beheerder. Hij draagt zorg voor het dagelijks beheer van de verwerking, waaronder de beveiliging van de persoonsgegevens, de informatieverstrekking aan betrokkene en de afhandeling van de door betrokkene uitgeoefende rechten.
2. Het feitelijk beheer van de verwerking van persoonsgegevens en feitelijke naleving van de informatieplicht is opgedragen aan een door beheerder daartoe aangewezen regisseur ondermijning, behorende tot zijn organisatie. Slechts de regisseur en diens vervanger hebben toegang tot het geautomatiseerde bestand (conform artikel 6 lid 2).

Artikel 9. Beveiliging van persoonsgegevens

De beheerder draagt zorg voor passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Hiertoe behoren in ieder geval:

- Vastgesteld beveiligingsbeleid dat ook is geïmplementeerd en
- Fysieke maatregelen voor toegangsbeveiliging inclusief organisatorische controle en
- Logische toegangscontrole (wachtwoord of pincode).

Artikel 10. Bewaartermijn

1. De gegevens worden:
 - a. Gedurende een jaar in een niet-actieve omgeving bewaard indien fase 1 en/of 2 van het protocol niet tot verdere aanpak van het signaal leidt;
 - b. Gedurende vijf jaar in een actieve omgeving bewaard en vervolgens een jaar in een niet-actieve omgeving bewaard indien een signaal in een gemeentelijk casusoverleg resulteert na de laatste verwerking;
2. Op basis van een nieuw signaal kunnen de bewaarde persoonsgegevens ten behoeve van het nieuwe signaal worden geraadpleegd dan wel verwerkt en is het protocol van toepassing op de nieuwe verwerking.
3. De opgenomen gegevens kunnen voor evaluatie dan wel wetenschappelijk onderzoek in niet tot individuele personen herleidbare vorm bewaard blijven.

Artikel 11. Rechten van betrokkenen

Betrokkene kan verzoeken als bedoeld in de artikelen 15, 16, 17, 18 en 21 van de AVG richten tot het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam als verwerkingsverantwoordelijke. De beheerder handelt deze verzoeken namens de burgemeester af binnen 4 weken na ontvangst ervan.

Artikel 12. Fase 1 van het protocol

Fase 1 betreft de intake en eerste beoordeling en weging van door burgers en professionals gemelde signalen van bepaalde handelingen, gedragingen en/of situaties die kunnen duiden op verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit. Indien na weging in deze fase komt vast te staan dat er geen sprake is van ondermijnende activiteiten maar wel mogelijke overtreding van wet- of regelgeving, dan verwerkt het desbetreffende gemeentelijke onderdeel (of onderdelen) de gegevens op basis van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving conform de bijbehorende wettelijke kaders.

Artikel 13. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 1

De verwerking in deze fase is ten behoeve van:

1. Analyseren van signalen van burgers en professionals op onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen die op ondermijnende activiteiten duiden (en)
2. Aan de hand van de in bijlage 3 onder fase 1 genoemde bronnen vaststellen of een signaal voldoende is voor verdere aanpak ondermijning.

Artikel 14. Weging signaal en vervolgstap in fase 1

1. De regisseur beoordeelt het signaal aan de hand van de in bijlage 3 onder fase 1 genoemde bronnen de in bijlage 2 genoemde indicatoren;
2. Indien er na deze weging geen sprake is van ondermijnende of criminele activiteiten dan wordt het signaal:
 - a. bewaard en na verloop van de bewaartermijn van 1 jaar vernietigd of;
 - b. doorgezet naar een gemeentelijk onderdeel (onderdelen) of;
 - c. doorgezet naar het RIEC-samenwerkingsverband.
3. Indien er na deze weging wel sprake is van vermoeden van ondermijnende of criminele activiteiten dan treedt fase 2 in werking, hetgeen kan leiden tot een feitelijke casus.

Artikel 15. Informeren betrokkene in fase 1

1. Indien een signaal, zoals in hierboven genoemd artikel 14 lid 2, sub b, mono- of multidisciplinair door een onderdeel (onderdelen) van de gemeente wordt opgepakt, dan informeert het desbetreffende onderdeel (onderdelen) betrokkene conform de regels vastgelegd in de AVG.

2. Indien het signaal, zoals in de hierboven genoemde artikel 14, lid 2, sub c naar het RIEC-samenwerkingsverband wordt doorgezet, dan geldt de procedure zoals deze is neergelegd in het Privacyprotocol RIEC.

Artikel 16. Fase 2 van het protocol

Fase 2 volgt op de weging van het signaal uit fase 1

Indien in fase 1 de weging van het signaal leidt tot de conclusie dat er sprake is van ondermijnende activiteiten, treedt fase 2 van dit protocol in werking. In fase 2 volgt een tweede weging van het signaal, waarbij ook gemeentelijk bronnen worden geraadpleegd. Dit gebeurt door middel van een 'hit' check bij de voor het signaal relevante informatie van de gemeentelijke onderdelen. Als er geen 'hit' is, wordt verder geen actie ondernomen: het signaal wordt (versleuteld) een jaar bewaard en daarna vernietigd. Bij een hit volgt een signaaloverleg onder regie van team Veiligheid en Crisisbeheersing met afgevaardigden van de desbetreffende gemeentelijke onderdelen.

Artikel 17. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 2

Het doel van de verwerking in deze fase is het doen van een vervolganalyse van de meldingen en signalen van organisaties, burgers en professionals op onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen van ondermijnende activiteiten door middel van 'hit'-check bij de relevante gemeentelijke onderdelen (en) om vast te stellen of er sprake is van ondermijnende activiteiten.

Artikel 18. Weging signaal en vervolgstappen fase 2

De regisseur beoordeelt het signaal uit de 1e weging met de aanvullingen aan de hand van de relevante gemeentelijke bronnen door middel van een 'hit'-check bij de relevante gemeentelijke onderdelen aan de hand van de in bijlage 3 onder fase 2 genoemde bronnen en de in bijlage 2 genoemde indicatoren van dit protocol. Op basis van deze analyse beslist de regisseur of een signaal voor een signaaloverleg dient te worden geagendeerd.

1. De weging in het signaaloverleg kan leiden tot:
 - a. Een casusoverleg waarbij de regie bij de teammanager van het team Veiligheid en Crisisbeheersing ligt en waarmee fase 3 start, omdat er sprake is van ondermijnende activiteiten, of;
 - b. Het mono- of multidisciplinaire oppakken van het signaal omdat er weliswaar geen sprake is van ondermijnende activiteiten maar wel van overige onrechtmatigheden waarbinnen de afzonderlijke gemeentelijke onderdelen met de bijbehorende publiekrechtelijke taken binnen hun eigen kaders belast zijn of;
 - c. Doorgeleiding naar het RIEC-samenwerkingsverband als vast komt te staan dat er sprake is van georganiseerde criminaliteit waarop het RIEC convenant van toepassing is.

Artikel 19. Informeren betrokkene

1. Indien een signaal geagendeerd wordt voor een gemeentelijk casusoverleg ondermijning, dan informeert de regisseur de betrokkene over wie is gemeld. Hij verstrekt hierbij de navolgende informatie:
 - a. De identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking.
 - b. Nadere informatie die nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.
2. De verwerkingsverantwoordelijke laat voor voorkoming van strafbare feiten, in ieder geval op grond van artikel 23 lid 1 sub d, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming de informatieverstrekking achterwege voor zover dit noodzakelijk is.
3. Zodra de belangen als genoemd in het tweede lid informatie verstrekking niet langer in de weg staan, draagt de verwerkingsverantwoordelijke zorg dat de vereiste informatie alsnog aan betrokkene wordt verstrekt.

Artikel 20. Fase 3 van het protocol

Fase 3 volgt nadat in fase 2 is vastgesteld dat er sprake is van ondermijnende activiteiten. In deze fase vindt een gemeentelijk casusoverleg plaats ten behoeve van het ontwikkelen van een plan van aanpak en wordt een casus gemonitord op voortgang en afgesloten. De regisseur van team Veiligheid en Crisisbeheersing bewaakt dit proces. Na afronding wordt een casus afgesloten of volgt doorgeleiding naar het RIEC-samenwerkingsverband. Mogelijk kan informatie uit een casus leiden tot een nieuw signaal en wordt het protocol opnieuw gevolgd. Hiervoor gelden dezelfde bewaartermijnen.

Artikel 21. Het doel van de verwerking van persoonsgegevens in fase 3

Het doel van de verwerking in deze fase is:

1. Het ontwikkelen en vaststellen van een plan van aanpak ten behoeve van een casus.
2. Het monitoren en afsluiten van de bestuurlijke aanpak van de casus.

Artikel 22. Weging signaal: het gemeentelijk casusoverleg in fase 3

1. De regisseur overlegt, afhankelijk van de melding en de informatie uit fase 1 en 2, met de relevante gemeentelijke onderdelen ten behoeve van het ontwikkelen van een plan van aanpak.
2. De regisseur en betrokken gemeentelijke onderdelen bepalen gezamenlijk het plan van aanpak en stellen deze vast.
3. De betrokken gemeentelijke onderdelen geven vervolgens vorm aan de uitvoering.
4. De regisseur monitort de casus en overlegt om de stand van zaken te bespreken en daar waar nodig bij te sturen.

Artikel 23. Afsluiten casus en bewaartermijn

1. Na afronden van het plan van aanpak wordt de casus afgesloten.
2. Het dossier van de casus wordt na sluiting gedurende vijf jaar vanaf de laatste verwerking in een actieve omgeving bewaard.
3. Daarna wordt het dossier een jaar bewaard in een niet-actieve omgeving die slechts bij een match (door het systeem kan worden geactiveerd.

Artikel 24. Informeren betrokkene

Artikel 19 is overeenkomstig van toepassing voor het informeren van betrokkene.

Leeswijzer

Allereerst vindt u het Privacy Protocol van de Gemeente Schiedam waarin mede het algemene begrippenkader en de procesbeschrijving van een drietal fases van dit protocol worden benoemd.

In het Hoofdstuk Noodzaak aanpak “Ondermijning” wordt de aard van de ondermijnende criminaliteit en de noodzaak van de aanpak ondermijning beschreven. In bijlage 1 volgt een schematische weergave van de werking van dit protocol. Daarnaast volgt een korte uitleg over de indicatoren die kunnen duiden op ondermijning, welke nader zijn uitgewerkt in bijlage 2.

Tot slot volgt in bijlage 3 een checklist ten behoeve van het beoordelingskader ondermijning met categorieën van personen, kenmerken en een lijst met ‘red flags’, die relevant kunnen zijn bij de signalering van fenomenen van ondermijning. In bijlage 4 staan categorieën van verwerkte gegevens.

Noodzaak aanpak ‘Ondermijning’

1. Problematiek

Algemeen

Vanuit het Rijk (Dossier Bestrijding georganiseerde criminaliteit, nr. 29 911) wordt van gemeenten steeds meer verwacht in de aanpak van ondermijnende criminaliteit, zowel binnen het kader van de Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC)-samenwerking (ondersteunen de convenantpartners bij de aanpak van de ondermijnende criminaliteit) als in het kader van de eigen taakuitvoering (niet-faciliteren van criminaliteit).

Het wettelijk instrumentarium sluit echter nog niet aan bij de verwachtingen van het Rijk. De vereiste grondslag voor de gegevensverwerking in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit is dan ook nog niet gelegen in een formeel wettelijke taak, maar in de bestuurlijke opdracht van het kabinet om tot een versterking van de aanpak van de ondermijnde criminaliteit te komen. Voor haar activiteiten is de georganiseerde criminaliteit aangewezen op lokale infrastructuren en faciliteiten. De bestuurlijke aanpak ondermijnende criminaliteit Schiedam biedt een belangrijk instrument om op lokaal niveau in te grijpen, om de veiligheid, leefbaarheid en het behoud van de democratische rechtsstaat te waarborgen.

Ondermijnende criminaliteit start, wordt ondersteund en in stand gehouden met ondermijnende activiteiten. De negatieve gevolgen hiervan blijken omvangrijker te zijn en dieper in de samenleving geworteld te zijn dan eerder werd gedacht. Hierover bestaat een brede consensus onder onderzoekers, experts en betrokken overheidsorganisaties.

Een uitsluitend strafrechtelijke en/of fiscaalrechtelijke aanpak is niet meer afdoende. Pieter Tops en Jan Tromp (2017) concluderen in het boek ‘De achterkant van Nederland’ dat strafrecht alleen onvoldoende effectief is voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit en bijbehorende ondermijnende activiteiten en slechts een deel van het probleem zal oplossen: het is een maatschappelijk vraagstuk en vereist derhalve een maatschappelijke aanpak¹. De gemeente heeft een belangrijke rol in het aanpakken van dit maatschappelijke probleem. Een optreden als één overheid en één gemeente waarbij alle partijen hun eigen rol en bevoegdheden uitoefenen is noodzakelijk.

De sluimerende aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit en bijbehorende ondermijnende activiteiten leiden tot aantasting van de leefbaarheid in de wijken en hebben ernstige gevolgen voor de samenleving op het gebied van veiligheid en maatschappelijke integriteit. Door de verwevenheid van onder- en bovenwereld, hetgeen kenmerkend is voor ondermijnende activiteiten, is het ook mogelijk dat de overheid deze onbewust faciliteert middels subsidies, vergunningen, uitkeringen etc. Dit leidt tot aantasting van de integriteit van de overheid. Hierdoor ontstaan malafide economische machtsposities binnen de samenleving die zijn opgebouwd met op ondermijnende wijze vergaard kapitaal.

De gemeente Schiedam ontvangt soms signalen van ondermijnende activiteiten die niet of niet direct passen binnen een ondermijnende criminaliteitsverband en daardoor niet direct onder de criteria van het RIEC-samenwerkingsverband vallen, maar wel relevant zijn voor de gemeentelijke

¹ De achterkant van Nederland, Pieter Tops en Jan Tromp 2017

taakuitvoering. De gemeente is veelal een toegangspoort voor burgers en organisaties om meldingen te doen van onrechtmatige zaken en heeft de gemeente hierdoor een belangrijke signaalfunctie. Via haar organisatiestructuur heeft de gemeente veelal ook goed zicht op de lokale (sociale) structuren. Op basis van haar wettelijke taken en bevoegdheden beschikt de gemeente over informatie die ondermijnende activiteiten goed in kaart kan brengen. De gemeente heeft ook verschillende bestuursrechtelijke instrumenten die de haar in staat stellen om, in samenhang met de kennis van de fysieke en sociale omgeving van de wijken, barrières op te werpen tegen ondermijnende activiteiten en zodoende deze te voorkomen dan wel te verminderen. Voor een effectieve aanpak van deze ondermijnende activiteiten (en mogelijk georganiseerde criminaliteit) is een geïntegreerde bestuurlijke aanpak binnen de gemeente een noodzakelijk vereiste. De signalen, afkomstig van burgers en organisaties, dienen als input voor het signaleren van ondermijnende en mogelijk georganiseerde criminaliteit.

Veiligheid in Schiedam

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijke stad. Uit cijfers blijkt dat criminaliteit in Schiedam de afgelopen jaren steeds meer daalt door de inzet op het voorkomen dan wel verminderen van criminele activiteiten. Georganiseerde criminaliteit die de samenleving ondermijnt, maar niet altijd direct zichtbaar is, wordt aangepakt binnen de RIEC-samenwerking². De aanpak “Ondermijning” is een onderdeel van de veiligheidsaanpak van de gemeente Schiedam en draagt bij aan structurele veiligheid en veiligheidsbeleving in de stad.

2. Doel (bestuurlijke en geïntegreerde) aanpak ‘Ondermijning’

Het doel van deze aanpak is om binnen het grondgebied van de gemeente Schiedam door middel van samenwerking:

- 1• Ondermijnende activiteiten te signaleren en te analyseren;
- 2• Voorkomen dat de overheid ondermijnende activiteiten (onbewust) faciliteert;
- 3• Vroegtijdig kunnen signaleren en interveniëren middels een bestuurlijke aanpak;
4. Voorkomen van onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen veroorzaakt door criminele activiteiten. Het gaat bij deze aanpak om personen/netwerken die binnen Schiedam actief zijn in illegale en of onrechtmatige activiteiten waarbij:
 - a. de overheid mogelijkheden heeft om de rechtmatige situatie te herstellen/ dan wel onrust weg te nemen en/of;
 - b. criminaliteit waarbij de overheid (onbewust) mogelijk faciliteert. Tevens draagt een goede informatiepositie van gemeente bij aan de voorfase van de RIEC-samenwerking en is een volgende stap in onze bestuurlijke aanpak.

² In 2013 is de samenwerking tussen de RIEC-partners versterkt en uitgebreid op basis van een nieuw Convenant ten behoeve van de Bestuurlijke en Geïntegreerde Aanpak Georganiseerde Criminaliteit, Bestrijding Handhavingsknelpunten en Bevordering Integriteitsbeoordelingen. Een Privacy Protocol behoort tot en maakt deel uit van het convenant. Dit convenant geldt voor de regionale aanpak van georganiseerde criminaliteit.

3. Doel van dit protocol

De aanpak ondermijning dient met inachtneming van wet- en regelgeving op het gebied van privacy (Algemene Verordening gegevensbescherming - AVG) plaats te vinden. Dit protocol bevat de benodigde waarborgen om dit te realiseren. Hierbij vormen gefaseerdheid (voorkomen van bovenmatig gebruik van gegevens), transparantie (vaststellen van dit protocol waarbij zichtbaar en inzichtelijk wordt voor betrokkene met welk doel en op welke wijze de gemeente Schiedam zijn of haar persoonsgegevens verwerkt) en noodzaak (zicht krijgen op waar ondermijning binnen de grenzen van de gemeente aanwezig is) de basisuitgangspunten. Alleen de relevante gegevens ten behoeve van analyse en plan van aanpak worden hiermee benut.

Voor aanvragen van subsidies, vergunningen en het afsluiten van contracten, overeenkomsten met de gemeente is het instrument Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (verder: BIBOB) van toepassing. De Wet BIBOB geeft het openbaar bestuur de mogelijkheid om een onderzoek te doen naar (de achtergronden van) de aanvrager van een vergunning of een subsidie om het faciliteren en of witwassen van criminele activiteiten te voorkomen.

4. Indicatoren en werkwijze signaalanalyse

Voor de beoordeling van een signaal is van belang wat het signaal inhoudt. Een signaal wordt bij intake (zie artikel 12) beoordeeld op grond van een aantal kenmerken en indicatoren, die zijn gebaseerd op onder andere (wetenschappelijk) onderzoek³.

De signaalanalyse is nader uitgewerkt in bijlage 2 van dit protocol 'Checklist ten behoeve van beoordelingskader Ondermijning'. De beoordeling van een signaal vindt plaats binnen het kader 'ondermijnende criminaliteit'. In aanvulling hierop is tenminste sprake van één van de indicatoren 'situationele en lokale verankering'. Daarna wordt gekeken naar de indicatoren 'signalering', die nader uitgewerkt zijn in een lijst met 'red flags'.

5. Fases van dit protocol

Het proces van het signaleren en aanpakken van signalen van ondermijnende activiteiten verloopt met het oog op proportionaliteit en subsidiariteit in een drietal fasen:

Fase 1 heeft betrekking op het beoordelen van signalen van burgers en professionals op onrechtmatigheden en maatschappelijke bedreigingen. Een signaal kan op verschillende manieren binnenkomen zoals via een telefonische, schriftelijke (vaak digitale) melding van een burger of professional of een melding via Meld Misdaad Anoniem. Het signaal wordt na intake beoordeeld door de teammanager van team Veiligheid en Crisisbeheersing (zie hoofdstuk 5 van dit protocol) aan de hand van informatie uit openbare bronnen zoals de Kamer van Koophandel, het Kadaster en internet. De indicatoren uit artikel 4 (en bijlage 2) zijn hierbij leidend. Na deze eerste weging volgt een beslismoment bij team Veiligheid en Crisisbeheersing.

³ O.a. Faber, W. (2013). Ondermijning als activiteit en als gevolg. Tops, P. & Torre, E. van der. (2015). Wijkeraanpak en ondermijnende criminaliteit. Van der Steen, M. e.a. (2016). Ondermijning ondermijnd. Hoe het rijk meer ruimte kan maken voor een (boven)lokale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

- a. er gebeurt niets met het signaal (waarbij het signaal gedurende een jaar versleuteld bewaard wordt en daarna vernietigd wordt);
- b. of een signaal wordt naar een gemeentelijk onderdeel gestuurd dat de regie vervolgens voert;
- c. of een signaal wordt naar het RIEC gestuurd dat de regie vervolgens voert;
- d. of er volgt een vervolganalyse waarmee fase 2 ingaat.

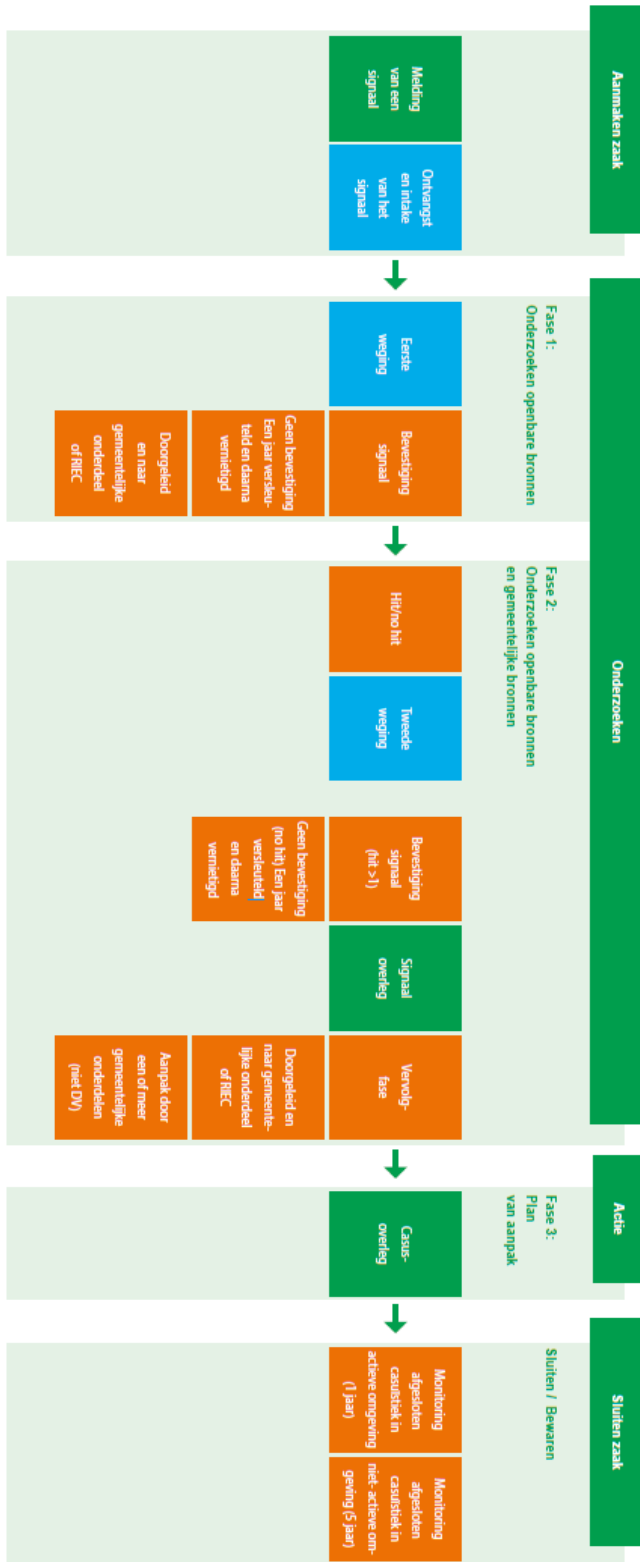
In **fase 2** van het protocol worden de gemeentelijke bronnen geraadpleegd, waarna een tweede weging van het signaal plaatsvindt. Dit gebeurt door controle op gerelateerd gebruik van gemeentelijke voorzieningen. Er moet sprake zijn van voor het signaal relevante informatie. Als van een persoon bepaalde voor het signaal relevante gegevens in een bronbestand van een gemeentelijk onderdeel voorkomen, is sprake van een 'hit': de betrokken persoon/bepaalde info is bekend binnen de gemeente in het kader van onrechtmatigheden dan wel maatschappelijke bedreigingen. Als er geen hit is dan wordt verder geen actie ondernomen: het signaal wordt (versleuteld) bewaard in een niet-actieve omgeving. Na een jaar wordt het signaal vernietigd. Bij een hit volgt een signaaloverleg met betrokken afgevaardigden van de desbetreffende gemeentelijke onderdelen. De analyse in dit signaaloverleg leidt tot:

- a. een mono- of multidisciplinaire aanpak door één gemeentelijk onderdeel of meerdere samenwerkende gemeentelijke onderdelen: er hoeft geen ondermijnende activiteit te zijn, de regie en uitvoering liggen bij desbetreffend gemeentelijk onderdeel/onderdelen op grond van de daarvoor bedoelde wettelijke bevoegdheid(heden). Hierbij is een regierol vanuit Directie Veiligheid niet benodigd;
- b. het gemeentelijk casuoverleg waarbij de regie bij team Veiligheid en Crisisbeheersing ligt en waarmee fase 3 start. Dit op grond van het gegeven dat het signaal en de informatie uit de fasen 1 en 2 die op ondermijning duiden;
- c. doorgeleiding naar het RIEC-samenwerkingsverband, omdat er sprake is van georganiseerde criminaliteitsverband waarvoor de partners in het RIEC benodigd zijn. Fase 3 van het protocol gaat over het ontwikkelen van een plan van aanpak en het voeren van regie op het plan en het afsluiten van de casus. Ook hier kan mogelijk blijken dat een signaal bij het RIEC wordt ingebracht. Na afsluiting van een casus volgt gedurende vijf jaar monitoring van de casus in een actieve omgeving en vervolgens wordt de informatie na de laatste verwerking een jaar bewaard in een niet-actieve omgeving.

6. Evaluatie van dit protocol

Na vaststelling zal dit protocol jaarlijks geëvalueerd worden. Indien werkprocessen of wet- en regelgeving worden aangepast en/of sprake is van nieuwe verschijningsvormen van ondermijning, kan dit van invloed zijn op de rechtmatigheid van de verwerkingen van persoonsgegevens en dit kan leiden tot aanpassing van het protocol.

Bijlage 1. Schematische weergave van het protocol

Bijlage 2. Checklist ten behoeve van beoordelingskader Ondermijning

Aan de hand van onderstaande checklist wordt stapsgewijs beoordeeld of er sprake is van ondermijning. De checklist is afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen en kan derhalve niet als limitatief worden beschouwd.

Stap 1

Het signaal heeft betrekking op een dan wel meer van de volgende categorieën personen.

Algemeen

- a. overige faciliteerders die ondermijnende of criminele activiteiten mogelijk maken en/of (on)bewust in stand houden;
- b. en/of personen die een rol spelen bij een regionaal thema of een handhavingknelpunt zoals:
 - Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's): leden van OMG's
 - Woonwagencentra: eigenaren woonwagens, huurders, bewoners
 - Aanpak op Oost en Holsteiner (op basis van boven-criminaliteit genoemde verschijningsvormen en onderdelen van georganiseerde criminaliteit)
 - Windhappers
 - Harddrugs

Mensenhandel, -smokkel en uitbuiting (o.a. illegale prostitutie)

- a. Huis/pandeigenaar
- b. Verhuurder
- c. Huurder
- d. Eigenaar (illegale) seksinrichting
- e. Eigenaar (illegale massagesalon)
- f. Exploitant van een vergunde seksinrichting
- g. Beheerder van een vergunde seksinrichting
- h. Illegaal werkende prostituee (dwz zonder vergunning)

Georganiseerde hennepteelt/drugs(-handel)

- a. Huis/pandeigenaar
- b. Verhuurder
- c. Huurder
- d. Tussenpersoon (verhuurmakelaar, evt. andere vormen?)

Fraude in de vastgoedsector

- a. Huis/pandeigenaar
- b. Verhuurder
- c. Huurder

- d. Tussenpersoon (verhuurmakelaar, evt. andere vormen?)
- e. Stichting, vereniging of andere ondernemingsvorm (of bestuurders hiervan)

Misbruik in de vastgoedsector

- a. Huis/pandeigenaar
- b. Verhuurder
- c. Huurder
- d. Tussenpersoon (verhuurmakelaar, evt. andere vormen?)
- e. Stichting, vereniging of andere ondernemingsvorm (of bestuurders hiervan)

Fraude en/of witwassen en daaraan gerelateerde vormen of andere vormen van financieel-economische criminaliteit

(o.a. ook illegaal gokken/heling/underground banking)

- a. ontvanger/begunstigde uitkering vanuit de gemeente
- b. ontvanger/begunstigde subsidie vanuit de gemeente
- c. andersoortige begunstigende beschikking vanuit de gemeente
- d. een tussenpersoon/gemachtigde met betrekking tot zorg
- e. pandeigenaar

Openbare inrichtingen

- a. Pandeigenaar
- b. Verhuurder
- c. Huurder/pachter
- d. Exploitant
- e. Beheerder/leidinggevende
- f. Tussenpersoon
- g. Geldschietters

Stap 2

Het signaal kan een van onderstaande kenmerken omvatten:

Georganiseerde hennepteelt/drugs(-handel)

Kader/begripsbepaling 'ondermijnende criminaliteit'
Aantasting van instituten die zich richten op legale perspectieven en de werking van het samenlevingssysteem borgen en sturen
Aantasting van de gezagspositie van bestuur, politie en/of andere overheidsorganen
Ontwrichting of latente c.q. mogelijke ontwrichting van de maatschappelijke politie en/of economische structuren
Onrechtmatigheden, maatschappelijke bedreigingen en/of georganiseerde criminaliteit

In aanvulling is tenminste sprake van één van onderstaande locatie-, persoons- en/of bedrijfsgebonden indicatoren binnen het grondgebied van gemeente Schiedam.

Indicator 'situatieve en lokale verankering'
Gelegenheidsstructuren (of criminaliteitsbevorderende condities) in de bestuurlijke omgeving (wet- en regelgeving: toezicht en handhaving)
Gelegenheidsstructuren (of criminaliteitsbevorderende condities) in de (sociaal-)maatschappelijke omgeving (fysieke omgevingskenmerken, maatschappelijke ontwikkelingen, sociale relaties of netwerken, informele controle)
Gelegenheidsstructuren (of criminaliteitsbevorderende condities) in de zakelijke / economische omgeving (beroepen, branches, marktpartijen).
Processen, procedures, instructies en/of structuren binnen (een) (publieke) organisatie(s) die het mogelijk maakt (on-)bewust te faciliteren
Bij de gelegenheidsstructuren is een locatie (zoals een pand of bedrijf/onderneming), een persoon, een groep, een familie en/of netwerk (meerdere personen die samenwerken) betrokken

Stap 3

En kan tenminste sprake van één van onderstaande indicatoren, hetgeen nader uitgewerkt is in de bijbehorende lijst met 'red flags'.

Indicator 'signalering'
Incongruenties (omstandigheden en gedragingen); feit dat indicaties niet goed bij elkaar passen, niet goed overeenstemmen in aard, omvang en intensiteit
Malafide en/of criminele activiteiten, hinder en/of overlast
Veelal systematisch en structureel gepleegd
Latent aanwezig
Complex

Indicator 'signalering'

Algemeen

- Salaris uitbetalen per week en/of per kas.
- Financiële man/financieel 'directeur' kan factuur niet plaatsen en moet navraag doen/fiat vragen bij de baas.
- Sterke waardevermindering van moeilijk waardeerbare aandelen.
- Grootaandeelhouder heeft geen weet van wat überhaupt in de onderneming gaande is.
- De officiële eigendomsverhoudingen in rechtspersoon zijn niet in verhouding met de daadwerkelijke gezagsverhoudingen.
- Huurders/gebruikers/kopers die ook op een andere wijze een functie bij koper of verkoper van een onroerende zaak vervullen
- Onmogelijkheid om gezien inkomen en/of vermogen onroerende zaken te kopen en/of financiering te krijgen.
- Waarde van afzonderlijke appartementsrechten na splitsing (in het bijzonder indien een deel in de privé- en een deel de zakelijke sfeer terecht komen.
- Leningen met aflossingen/geldstromen vanuit het buitenland.

- Plotselinge stijgingen in vermogensopstellingen box 3 inkomstenbelasting.
- Niet gebruikelijke juridische vastgoedconstructies, mede in combinatie met verzoek om vrijstelling ex art. 15 lid 1 letter h WBR.
- Vastgoedondernemingen die volgens het handelsregister geen werkzame personen hebben.
- Aangifte door huurder van bedreiging / intimidatie omdat hij het idee heeft dat de verhuurder hem uit de woning wil hebben. (Een dergelijke aangifte kan duiden op een criminele verhuurder.)
- Meerdere provisies naar verschillende personen. Personen die voor elkaar betalen.
- Onlogische geldstromen en/of facturen.
- Vaste 'functionele' relatie tussen bankmedewerker en specifieke personen van overige zakelijke dienstverleners.
- Onvoldoende waarborgen binnen de financiële onderneming voor de bescherming van de integriteit van medewerkers door functiescheiding.
- Exclusieve relatie tussen medewerker van hypotheekbank, notaris en belastingadviseur.
- Geconstateerd is dat grote bedragen niet opvallen en vertrouwen wekken. Juist bij grote bedragen dient de financiële onderneming echter alert te zijn omdat daarin schijn en wezen kunnen verschillen
- Het gebruik van waardeverklaringen in plaats van officiële taxatierapporten.
- Afwijkend tarief voor (ogenschijnlijke) standaardopdracht.
- Waardebepaling van panden met krakers en panden met mogelijke bestemmingswijziging.
- Het gebruik van oude beschikbare bronnen (bijvoorbeeld oud kadastraal uittreksel of bewijs van eigendom).
- Meerdere sterk wisselende taxaties voor eenzelfde vastgoed in een relatief korte periode.
- exclusieve relatie (volume- en/of prijsafspraken) tussen de makelaar/taxateur en de intermediair/financiële onderneming voor taxaties ten behoeve van de financiering.
- Eigen belang bij de uitkomst van de taxatie of de hoogte van het taxatiebedrag.
- Retourprovisie of commerciële afspraken met intermediairs en financiële onderneming.
- Ontbreken van vaste onderdelen in het onderzoek ten behoeve van de waardebepaling door de makelaar/taxateur (informatie over vergelijkbare panden, WOZ-waarden, gebruik van het puntensysteem voor het vaststellen van de waarde of de hoogte van de huren, sloop-/handhavenafweging).
- Ontbreken standaarddossieropbouw met onderliggende documentatie en uitzonderingsrapportages
- Onvoldoende waarborgen bij de makelaar/taxateur voor de bescherming van de integriteit van medewerkers door functiescheiding (afhankelijk van omvang kantoor; bijvoorbeeld scheiding tussen de intake en de uitvoering van opdrachten en review van uit te brengen taxatierapporten en waardeverklaringen).
- Exclusieve relatie tussen notaris, belastingadviseur en medewerker van hypotheekbank.
- Aparte belastingadviseur voor offshore structuur.
- Hoge vergoeding voor belastingadviseur (vast maandbedrag en uurtarief).
- De koper verricht betalingen aan de (fiscaal) adviseur van de verkoper.
- Exclusieve relatie tussen belastingadviseur, notaris en medewerker van hypotheekbank.
- Bedrijfskosten van de onderneming zijn zeer laag.
- Een combinatie van een beperkt inkomen en een grote investering in vastgoed.
- Personen die bij volmacht handelen (dit kan wijzen op het buiten beeld houden van de 'ultimate beneficial owner').
- Doorverwijzen van Nederlandse cliënten door trustkantoren naar buitenlandse banken, waar men coderekeningen kan aanhouden.
- Trustkantoor geeft opdracht terug en/of beëindigt de relatie.

- Aanpassen jaarstukken door accountant t.b.v. het verkrijgen van hypothecaire lening.
- Investeerder is een wereldburger die nergens of ieder geval niet in Nederland belastingplichtig is.
- Een combinatie van een beperkt inkomen en een grote investering in vastgoed.
- Grote afhankelijkheid overige zakelijke dienstverlener van één klant.
- Iemand met een minderheidsbelang heeft feitelijke leiding over de onderneming, terwijl de overige partijen met een belang opvallend passief zijn en blijven.
- Makelaar/verhuurmakelaar/tussenpersoon die bij meerdere panden betrokken is geweest waar overtredingen zijn geconstateerd.

Loverboys: minderjarigen (< 18 jaar)

- Spijbelen
- Haalt ('ineens') slechte cijfers
- Lijkt ineens veel geld te hebben (dure kleding, telefoon etc.)
- Keert zich af van ouders/vrienden
- Grensoverschrijdend gedrag
- Komt alleen nog thuis om te slapen
- Heeft onverklaarbare schulden
- Loopt regelmatig weg, is veel weekenden en nachten weg

Financiering

T.a.v. partijen

- Gebruik vennootschappen in een land waar niet wordt geregistreerd wie de aandeelhouder is.
- Combinatie van een offshore vennootschap en een geldstroom die uit een land met een bankgeheim komt.
- Complexe vennootschappelijke constructies.

T.a.v. kredietdossiers

- Onvoldoende CDD.
- Onvolledig kredietdossier en (te) oude stukken (bijvoorbeeld niet aantreffen van originele door de makelaar/taxateur geaarmerkte taxatierapporten).
- Financiële onderneming gaat akkoord met passeren akte, terwijl het dossier nog incompleet is.
- Kredietdossier is in één keer compleet / spoed.
- Kredietbeoordelaar controleert niet de door krediet-aanvrager opgegeven vermogensbestanddelen, inkomen en/of winst.
- Bij financiering wordt verkoopwaarde van een pand meegenomen, terwijl persoon pand niet op naam heeft staan.
- ABC-constructie (specifiek igv financiële problemengeldlener: risico dat A voor te lage waarde uit boedel wordt getild, B-C transactie wel tegen normale waarde)
- Hypotheken worden verstrekt aan personen met (financiële) antecedenten (bijvoorbeeld persoon staat opgenomen in BKR als wanbetaler van geldleningen).
- Meerdere malen BKR getoetst in korte tijd.
- BKR-registratie recent beëindigd (check BKR historie)
- Op de loonstrook die wordt overgelegd aan de hypotheekverstrekker staat aangegeven dat het salaris per kas wordt uitbetaald.
- Vormfouten in aangeleverde documenten, zoals loonstrook, werkgeversverklaringen, taxatierapporten en depotnota's.
- Recente datum indiensttreding.

- Afwijkende adressen op verschillende documenten.
- Aanvragers hebben meerdere onderpanden.
- Gefingeerd samenwonen (personen 'bij elkaar geplakt').
- Taxatierapporten zijn niet in fysieke originele vorm opgenomen in het kredietdossier.
- Het aantreffen van meerdere – kort na elkaar – vervaardigde / gedateerde taxatierapporten (kan wijzen op een situationeel gebruik hiervan).
- Aanvraag financiering voor verbouwing terwijl verbouwing al (nagenoeg) gereed is.
- Makelaar/taxateur/notaris/bouwkundig deskundige betrokken bij transactie die niet afkomstig is uit 'de streek'.

T.a.v. de taxatie

- Huren die gezien de locatie / pand opvallend hoog zijn (hiermee kan een te hoge taxatie worden bewerkstelligd en kan worden witgewassen).
- Aanwezigheid van risicovolle ondernemingen en/of bedrijfsomschrijvingen volgens gegevens van de KvK op het adres van het te financieren vastgoed.
- Taxaties voor financieringsaanvraag die de waarde na verbouwing vermelden, zonder dat de financiële onderneming een goede controle laat plaatsvinden op de relatie waardevermeerdering vs. verbouwing en op de nota's.
- Exclusieve relatie tussen de financiële onderneming en de makelaar/taxateur die taxaties verricht ten behoeve van de financiering.
- Opdrachtgever taxatie is (onbekende) derde.
- Het als financiële onderneming slechts gebruik maken van één vaste makelaar/taxateur voor taxaties, zonder dat er een controle plaatsvindt indien de gevraagde kredietfaciliteit onder een bepaald bedrag blijft.

T.a.v. verstrekking hypotheek en bouwdepot

- De bewuste bankmedewerker (accountmanager) is de medewerker met hoogste provisie.
- Het verstrekte bedrag van de hypotheek staat niet in verhouding tot de (legale) inkomsten (salaris, huur of uit onderneming) / verhouding leeftijd vs. inkomen vs. Beroep
- Meerdere hypotheeklen gevestigd op één pand in combinatie met herhaaldelijk oversluiten.
- Hypotheeklen worden in korte tijd meerdere keren substantieel verhoogd.
- Onttrekkingen aan bouwdepots zonder facturen.

Financiering

- (Ver)bouwnota's worden onwaarschijnlijk snel achter elkaar ter uitbetaling ingezonden.
- Offertes ingediend als factuur.
- Werkzaamheden op factuur zijn niet gespecificeerd (indicator valse factuur) / hoogte van het uit te betalen bedrag staat in geen verhouding tot de uitgevoerde werkzaamheden/geleverde goederen.
- Op factuur wordt niet verwezen naar de termijn van de aannemingsovereenkomst (indicator valse factuur).
- Het onttrekken van gelden inclusief omzetbelasting aan bouwdepots van zakelijke entiteiten.
- Nationale Hypotheek Garantie (NHG) meerdere keren verstrekt tbv dezelfde partij.
- Adres volgens Basisregistratie Personen (BRP) wijkt af van adres volgens NHG.

T.a.v. transport hypotheekakte

- Discrepancie aan begin of eind van transactie tussen degene die het geld fourneert en degene die eigenaar wordt.

- Op het moment van transport wordt de hypotheek doorgehaald. Het lijkt alsof (een deel van) de verkoopopbrengst voor verrekening wordt gebruikt. Dit is echter niet het geval. Op de afrekening van de notaris staat (“aflossing hoofdsom X: nihil”).
- Waarborg wordt niet ingeroepen dan wel niet opgeëist (wijst op gelieerde partijen).

T.a.v. gebruik rekeningen

- Omschrijving ‘one of our clients’ op bankafschriften.
- Contante stortingen middels sealbags op rekeningen waarvoor geen dergelijke overeenkomst is afgesloten met de bank.
- Sealbagstortingen op derdengeldenrekeningen (of andere rekeningen) van advocatenkantoren of notariskantoren (verschoningsgerechtigden).
- Kosten voor contante geldtransporten in opdracht van de bank die worden doorbelast aan de cliënt.
- Grote aflossing hypotheek zonder dat dat onderbouwd kan worden door verkoop vorige woning of andere bronnen.
- Ontvangen aflossingen vanaf derdengeldenrekeningen van advocaten, terwijl geen sprake is van een boedelscheiding of een faillissement.
- Taxaties voor financieringsaanvraag die de waarde na verbouwing vermelden.

T.a.v. financierende partijen

- Financierende partij is een buitenlandse niet-financiële instelling.
- Financierende partij is een (constructie met) offshore vennootschap(pen) en/of komt uit land met een bankgeheim en/of kort na het ontstaan van een dergelijke constructie wordt vastgoed aangeschaft.
- Financierende partij is een vennootschap waarvan de aandelen aan toonder zijn
- Financiering door verkoper.
- De waarborgsom wordt bijeengebracht door anderen dan de juridische eigenaar of diens hypotheeknemer.
- Financierende partij is een niet-zakelijke partij.
- Financierende partij is onbekend.
- Financierende partij is een vennootschap waarvan de aandelen aan toonder zijn.

T.a.v. financiering zelf

- Hypotheek is niet beschikbaar op datum van levering.
- Financiering, waarbij geen hypotheek wordt gesteld.
- Grote aankoop vindt plaats zonder financiering.
- Koper blijft bedrag schuldig aan verkoper.
- Financiering door verkoper, waarbij ten gunste van verkoper een hypotheek wordt gevestigd.
- Financiering vindt plaats door verkoper tegen een hoge rente.
- Niet betaalde interest, waar geen (juridisch) gevolg aan wordt gegeven (Dit kan duiden op een feitelijke macht en/of eigendomsverhouding die niet strookt met de geregistreerde juridische overeenkomsten).
- Herfinanciering gaat niet naar de verkoper, de verkoper wordt uit andere bron betaald.
- Financiering, waarbij geen hypotheek wordt gesteld.

T.a.v. geldstroom

- Geldstroom komt van een niet-financiële instelling in het buitenland.
- Geldstroom komt vanuit (constructie met) offshore structuur en/of komt uit een land met een bankgeheim.

- Geldstroom komt van een vennootschap waarvan de aandelen aan toonder zijn.
- Geldstroom is afkomstig van buitenlandse coderekening.
- Uitbetaling aan derde partij die niet betrokken is bij de akte.
- Aflossing niet aan degene die oorspronkelijk heeft gefinancierd.

Financiering

T.a.v. ongebruikelijke geldstroom

- Geldstroom komt van een niet zakelijke partij.
- Geldstroom komt van een vennootschap waarvan de aandelen aan toonder zijn.
- Geldstroom afkomstig van de derdengeldenrekeningen van verschoningsgerechtigden in Nederland.
- Betalingen provisies, commissies, advieskosten.

Koop/verkoop

T.a.v. partijen

- De koper heeft geen kennis van het te kopen object / de te kopen objecten.
- Kopende partij 'houdt' voor een ander.
- Levering aan verschillende rechtspersonen die door dezelfde persoon worden vertegenwoordigd.
- Gebrek aan transparantie m.b.t. uiteindelijke koper ('nader te noemen meester').
- Transacties tussen gelieerde partijen(privé/B.V., familieleden)
- De personen in de koopovereenkomst komen niet allen terug in de akte van levering.
- Koper in koopakte en in uiteindelijke leveringsakte verschillen, er is een partij bijgekomen (mutaties in partijen gedurende traject).
- Huurder koopt een woning van een verhuurder die een buitenlandse rechtspersoon is.
- Betrokkenheid bij transport van een persoon die niet aanwijsbaar bij de transactie is betrokken.

T.a.v. transport vastgoed

- ABC-transactie met opvallende waardeinstijgingen.
- Groot aantal transporten bij de notaris in een zeer kort tijdsbestek.
- Naadloze aansluiting tussen taxatiewaarde en koopsom.

T.a.v. financiële afwikkeling

- Bij verkoop stort de notaris het aankoopbedrag op een door de verkoper opgegeven rekening, niet zijnde zijn eigen rekening of die van de kredietverstrekker (hypotheeknemer).
- Notaris stort aanbetaling van cliënt terug op andere rekening(en).
- Bij het niet doorgaan van de transactie omdat de koper niet afneemt, betaalt de verkoper een afkoopsom aan de partij die zou kopen.

Algemeen

- Een combinatie van een beperkt inkomen en een grote investering in vastgoed.
- Verhouding koopsom t.o.v. huur is heel hoog.
- Verlies op vastgoedtransactie na recente verkrijging.
- Overdracht economisch eigendom.
- Constructie die bestaat uit een combinatie van nieuwe rechtspersonen in het buitenland en overgenomen vennootschappen in Nederland die handelt en beheert.
- Bij ABC-transactie: Verkoop B-C vindt plaats vóór A-B transactie (wijst op orkestreren, gelieerde partijen).

- In het jaar voorafgaand aan de koop/verkoop door de institutionele belegger heeft een ABC-transactie plaatsgevonden waarbij sprake is van onverklaarbare waardeinstijgingen en/of dubieuze partijen.
- In het jaar na de koop/verkoop door de institutionele belegger heeft een ABC-transactie plaatsgevonden waarbij sprake is van onverklaarbare waardeinstijgingen en/of dubieuze partijen.
- Handelingsvrijheid' vermogensbeheerder.
- In het jaar voorafgaand aan de koop/verkoop door het pensioenfonds heeft een ABC-transactie plaatsgevonden waarbij sprake is van onverklaarbare waardeinstijgingen en/of dubieuze partijen.
- In het jaar na de koop/verkoop door het pensioenfonds heeft een ABC-transactie plaatsgevonden waarbij sprake is van onverklaarbare waardeinstijgingen en/of dubieuze partijen.
- Commissiebetalingen/winstdelingen/aanbrengprovisies.
- Provisiebetalingen zonder zichtbare tegenprestatie.
- De verkoper factureert ten tijde van de verkoop aan koper voor advieskosten.
- Beoordeling sociaal netwerk (familielid/relatie). Betrokken partijen melden een verschillende koopsom. (Sommige partijen hebben het over de officiële koopsom, andere partijen bedoelen vermoedelijk de totale koopsom inclusief betalingen buiten de akte om.)

Koop/verkoop

- Transactie wordt met terugwerkende kracht ongedaan gemaakt.
- Grote afwaardering in het jaar van aankoop ten laste van de (fiscale) winst.
- Zeer snel groeiende vastgoedportefeuille.
- Onverklaarbare waardesprongen (in verhouding tot verstreken tijdspanne).
- 'Handelingsvrijheid' vermogensbeheerder.
- De naadloze aansluiting van de taxatiewaarde bij de koopsom op het moment van verkoop.

Gebruik/exploitatie van een pand

Algemeen

- Wijziging van beheerder vastgoed of andere adviseur kan duiden op wijziging van de ubo.
- De als stroman naar voren geschoven koper, bestuurder en/of aandeelhouder heeft geen daadwerkelijke bemoeienis met exploitatie, maar komen alleen met een volmacht naar voren bij de notaris. Voorts heeft bijv. een belastingadviseur of advocaat een relatief grote rol.
- Criminelen zijn direct (loondienst) of indirect (verrichten van diensten, inzet sociaal netwerk) betrokken bij exploitatie in risicovolle sectoren.
- Commissies voor het aanbrengen van werkzaamheden aan een partij buiten de directe keten.
- Huurder wordt geïnformeerd over het vestigen van een hypotheek op het gehuurde.
- Niet betaalde huren, waar geen (juridisch) gevolg aan wordt gegeven. (Dit kan duiden op een feitelijke macht en/of eigendomsverhouding die niet strookt met de geregistreerde juridische overeenkomsten.)
- Verzekeringsclaims voor brand- en/of opstalverzekeringen, net voordat een grote verbouwing gaat plaatsvinden.
- Contante huurontvangsten (op rekening van persoon die het betreffende pand niet in bezit heeft).
- Grote contante opnamen.
- Betalingen protectiegelden.
- Een vreemde verhouding tussen ontvangen huren en getaxeerde waarde.
- Huren die gezien de locatie / pand opvallend hoog zijn (hiermee kan een te hoge taxatie worden bewerkstelligd en kan worden witgewassen).

- De als stroman naar voren geschoven koper, bestuurder en/ of aandeelhouder heeft geen daadwerkelijke bemoeienis met exploitatie, maar komen alleen met een volmacht naar voren bij de notaris. Voorts heeft bijv. een belastingadviseur of advocaat een relatief grote rol.
- Criminelen zijn direct (loondienst) of indirect (verrichten van diensten, inzet sociaal netwerk) betrokken bij exploitatie in risicovolle sectoren.
- Commissies voor het aanbrengen van werkzaamheden aan een partij buiten de directe keten.
- Huurder wordt geïnformeerd over het vestigen van een hypotheek op het gehuurde.

T.a.v. gebruik pand voor mensenhandel

- Er is geen arbeidsovereenkomst, de arbeidsvoorwaarden zijn slecht gedefinieerd of de arbeidsovereenkomst is opgesteld in een taal die de betreffende persoon niet machtig is.
- Lijkt bang te zijn voor de man/vrouw die hem/haar begeleidt
- De personen beschikken niet zelf over eigen identiteitspapieren
- Slechte huisvesting
- Er is sprake van hoge huren
- Huur wordt inhouden op salaris
- Ontbreken van huurcontracten
- Vertoont tekenen van angst of lijkt zich ongemakkelijk te voelen, vooral in de aanwezigheid van de supervisor
- Tijdens gesprek vertelt hij/zij tegenstrijdigheden
- De persoon/personen lijken niet goed te weten waar men is/verblijft
- Iemand anders voert steeds het woord, er lijkt sprake te zijn van controle/gezagsverhouding
- De betalingen vinden onregelmatig en/of vaak te laat plaats.
- Weet niet hoeveel hij/zij verdient.
- Niet vrijelijk kunnen beschikken over (een deel) van de eigen verdiensten, geen eigen bankrekening/ bankpas in bezit)
- Inhouden boetes, (onduidelijke) kosten werkgever en/of borg
- Verplicht om transport, levensmiddelen en/of andere diensten bij één aanbieder (werkgever) af te nemen
- Illegaal verblijf.
- Moet een buitensporige vergoeding terugbetalen voor werving, vervoer, huisvesting, eten, gereedschap of veiligheidsuitrusting en die vergoeding wordt rechtstreeks ingehouden op zijn/haar loon.
- De terugbetalingsregeling voor voorschotten op het loon is onduidelijk of gemanipuleerd.

Gebruik/exploitatie van een pand

- Personen verklaren lange werkdagen te moeten maken
- Bevindt zich in een situatie waarin hij/zij op meerdere manieren van anderen afhankelijk is (hij/zij is bijvoorbeeld afhankelijk van de werkgever voor onderdak, eten, banen voor familieleden of voor andere behoeften).
- Men beschikt niet over eigen inkomsten
- Schaars gekleed en weinig bezit
- Er zijn diverse telefoons en/of laptops in de woning
- Wonen en slapen op de werkplek
- Er lijkt een vorm van toezicht te zijn (een persoon in de woning aanwezig, of de telefoon gaat zeer regelmatig over tijdens pandcontrole)
- Vertoont tekenen van angst of lijkt zich ongemakkelijk te voelen, vooral in de aanwezigheid van de supervisor,

- Weet niet wat zijn/haar verblijfplaats of adres is.
- Heeft regelmatig klanten, maar geen geld om bijv. huur te betalen
- Wordt bij ziekte of zwangerschap gedwongen te werken
- Huren de woning niet zelf
- Alle vragen worden door de begeleidende persoon beantwoord in plaats van door het potentiële slachtoffer.
- De opmerkingen van het potentiële slachtoffer vertonen geen samenhang of komen ingestudeerd over, door middel van indoctrinatie.

Bijlage 3 Categorieën van verwerkte gegevens behorend bij artikel 5 Privacy Protocol

Van de personen over wie wordt gemeld, kunnen onderstaande gegevens, afhankelijk van de inhoud van de melding/signaal worden verwerkt. In fase 1 van het Privacy Protocol zijn dit de volgende gegevens.

Fase 1 open bronnen raadplegen, bijvoorbeeld:

1. De melding en de daarin opgenomen persoonsgegevens zoals naam, adres, beroep etc.
2. Of er sprake is van ondermijning:
 - eventuele aanwijzingen voor ondermijning uit het onderzoek,
 - het eventuele vervolg dat aan het onderzoek wordt gegeven
3. informatie uit de Kamer van Koophandel
4. Informatie uit het Kadaster
5. Bestemmingsplannen
6. Informatie over erfpacht
7. Informatie afkomstig van het internet (zijn niet per definitie openbaar). In fase 2 van het Privacy Protocol kunnen in aanvulling op gegevens uit fase 1 onderstaande gegevens worden verwerkt, afhankelijk van de melding en of relevante casusinformatie:

Fase 2 gesloten bronnen raadplegen, bijvoorbeeld:

8. Informatie uit de basisregistratie Adressen en Gebouwen
9. Informatie uit de basisregistratie personen
10. Informatie uit VIS over vergunningen horeca, intrekkingsbesluiten
11. Informatie uit systemen van W&I over uitkeringen, subsidies, andersoortige beschikkingen
12. informatie uit systemen van MO over uitkeringen, subsidies, andersoortige beschikkingen (gesloten bron)
13. informatie uit systemen van SO over subsidies, andersoortige beschikkingen (gesloten bron)
14. informatie uit systemen van SB over andersoortige beschikkingen (bv parkeervergunning, bestuurlijke
15. boetes Drank- en Horecawet) (gesloten bron)

Colofon

Stadskantoor, Stadserf 1
Postbus 1501, 3100 AE Schiedam

14 010
[schiedam.nl](https://www.schiedam.nl)